LIBRIS traduki | We know books

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea literară din care fac parte Ministerul Federal al Afacerilor Europene și Internaționale din Republica Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, Fundația Culturală Elvețiană Pro Helvetia, Grupul de Interes Übersetzerinnen Übersetzer (Literaturhaus Wien) din partea Ministerului Federal pentru Artă, Cultură, Servicii Publice și Sport al Republicii Austria, Goethe-Institut, Fundația S. Fischer, Agenția Slovenă de Carte, Ministerul Culturii și Massmediei din Republica Croația, Ministerul pentru Societate și Cultură al Principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein, Ministerul Culturii din Republica Albania, Ministerul Culturii și al Informației din Republica Serbia, Ministerul Culturii din România, Ministerul Educației, Științei, Culturii și Sportului din Muntenegru, Târgul de Carte de la Leipzig, Ministerul Culturii din Republica Macedonia de Nord și Ministerul Culturii din Republica Bulgaria.

Titlu original: Inflorescence
Inflorescence © Éditions la Baconnière, 2020
Editura EIKON © 2023, pentru traducerea în limba română

© Editura EIKON

© S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

București, Calea Giulești 333, Sector 6, cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74, 0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro, www.librariaeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74, 0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro, www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ANTONESCU, RALUCA
Inflorescență / Raluca Antonescu ; trad. din lb. franceză de Florica Ciodaru-Courriol și Jean-Louis Courriol. - București : Eikon, 2023
ISBN 978-606-49-0982-4

I. Ciodaru-Courriol, Florica (trad.)
II. Courriol, Jean-Louis (trad.)

821.135.1

Editor: Valentin Ajder

Raluca Antonescu

Inflorescență

roman

Traducere de Florica și Jean-Louis Courriol

EIKON
București, 2023

LIBRIS | We know books

UNU

Râpa

Munții Jura, 1911

Grăbi pasul și o tăie direct prin pădure. Plaiul se ivi brusc, iar lumina crudă o făcu să-și strângă pleoapele. Cu capul aplecat, traversă un câmp împestrițat cu tufe de iarbă îngălbenită. Așa cum se agitau în vânt, o duseră cu gândul la o coamă de cal. Încetini pasul, suflând greu. Nu mai era mult până să ajungă.

Deși era la o distanță bună, i se păru că simte mirosuri de putreziciuni ce urcau din prăpastie. Locul era nesănătos. Nu degeaba oamenii îl numeau *Groapa Diavolului*.

Puse coșul jos și se apropie atentă, dibuind cu piciorul, ferindu-se de posibilele capcane de pe margine. De jur-împrejurul prăpastiei creștea o iarbă deasă, de un verde luminiscent, strălucitor în comparație cu restul pajiștii. Un miraj de viață, își zise în gând. Ca să te păcălească asupra naturii adevărate a locului. Auzise atâtea povești despre tunelul acela adânc ce ducea spre o lume nesfârșită, sigur monstruoasă și abominabilă. Își imagina șerpi ce colcăiau în străfund, orbeți, viermi grași, enormi. I se făcu greață. Și-i reveni în amintire ziua când taică-su dusese acolo cele trei

URBIS | We know books

vaci. Caii tropăiau pe loc, nechezau și nu mai voiau să înainteze în ciuda loviturilor. Iar ea fusese ca hipnotizată văzând capetele vacilor, bălăngănind cu limbile scoase și ochii dați peste cap. O spumă groasă, gălbuie, continua să li se adune în jurul botului. Mai mult de jumătate din turmă le dispăruse rapid. Cele trei vite ce zăceau în căruță muriseră în timpul nopții. Trebuiseră izolate de restul turmei și duse la groapă ca să nu le contamineze și pe celelalte. După ce aruncase animalele acolo, taică-su urlase împotriva râpei. Avea ochii roșii, obosiți, de nebun. Iar ea se temuse să nu fie și el infectat.

Ajunsă pe marginea gropii, își dezveli burta umflată. Când văzuse primele semne, o trecuseră fiorii. Nu exista nicio îndoială, trecuse prin asta de mai multe ori. Nu accepta să fie din nou însărcinată. O gură de hrănit în plus era de neimaginat. Nu înțelegea cum de crescuse totuși în ea, cu toate cantitățile de salvie pe care le băuse de la început. Nici măcar amestecul de plante infecte, amare și întunecate, după care se dusese la Mariette, nu o ajutase să expulzeze.

Se aplecă cât putu mai mult deasupra râpei, fixă întunecimea ce ronțăia pereții plini de mușchi, gâtlej sumbru și vorace în care dispărea înghițit tot ce era nedorit.

„De ce se încăpățânează să crească?", întrebă ea cu voce înfricoșată. Un lucru era sigur. Locul ăsta avea capacitatea de a înghiți tot ce era sortit să dispară. „Ia, diavole, ce se află aici, ia viața asta!", rosti ea mai tare. O suflare îi trecu peste obraji și-i zburătăci șuvițele scăpate de sub basma. De data asta, efluviile nu erau neplăcute. Era cu putință să fi simțit o suflare caldă? Înaintă mai mult, întinzând gâtul la maximum. O piatră se desprinse sub talpa ei și, într-o străfulgerare, se văzu alunecând pe urma ei în fundul gropii. I se păru că aude un zgomot ca de ceva ce se îneacă într-o apă.

Se dădu înapoi înspăimântată și căzu cu toată greutatea pe spate.

Așezată în iarba umedă, tremura din tot corpul. Avea să fie pedepsită fiindcă îndrăznise să ceară o favoare râpei. Amenințarea acelei pedepse îi apăsă pieptul și înțelese că nu va scăpa cu viață. Se aruncă în genunchi și-și făcu iarăși și iarăși cruce. Își lipi fața de pământ și simți pe buze contactul cu lutul rece. „Dumnezeule sfânt, Dumnezeule, rogu-te...". Rugăciunea aduna în ea toată patima de care Pierrette era capabilă. Plângea amar, plâns îngroșat de vinovăție și jertfă, care avea culoarea întunecată a ierburilor ce ar fi trebuit să-i provoace menstruația. Dar o intuiție este adesea repede risipită, și e uitată ca amintirea unei suflări infecte. În acea clipă viața mișcă în ea, un val de sânge îi urcă în obraji, o ușurare îi destinse membrele și-i dădu un soi de ușoară beție. Domnul o auzise și era de partea ei. Simți pe obraji mângâierea divină a firelor de iarbă verde-migdală. Smulse un pumn și le duse la gură, abia dacă le mestecă și le înghiți dintr-odată.

Se ridică, cu nasul și fruntea mânjite de noroi. Întărită de o convingere disperată, se aplecă și aruncă o flegmă verzuie drept în Gura Diavolului.

LIBRIS | We know books

Vivian

Geneva, 2007

În ziua aceea m-am agățat de vechile obișnuințe. Înainte de ultima vizită la mama, mă oprii la chioșcul de ziare și mă dusei țintă la revistele cu motociclete.

Iau o revistă și o răsfoiesc rapid. Dar nu-l văd pe nicio copertă. Caut cunoscutele lui bucle, surâsul, cercelul din ureche. Nimic. Răsfoiesc a doua revistă, apoi pe a treia. Unde-o fi, unde s-o fi ascunzând? Degetele îmi înțepenesc, dau foile cu gesturi din ce în ce mai brutale.

– Vă pot ajuta?, mă întreabă tânărul vânzător cu o voce stridentă.

Nu apreciază probabil modul cum îi maltratez marfa. Mă scrutează, privirile îi coboară repede pe rochia mea neagră mulată, pe pantofii asortați. Mă măsoară din ochi fără nicio jenă, în colțul gurii îi apare un zâmbet ca un fir de salivă. Ridic mâna la nivelul feței ca pentru a mă proteja de privirile lui. Dar mânușa neagră se topește în peisaj, simplu accesoriu coordonat cu restul. După expresia de ușoară mirare a vânzătorului, realizez că mănușa n-a produs efectul obișnuit, repulsiv.

– Caut ceva cu Valentino Rossi, zic eu, cam încordată.

– Poftim?

Îi repet că încerc să găsesc poze cu pilotul și, fără să vreau, mă simt obligată să mă justific: „Pentru maică-mea”. Și în acest punct, mă trezesc că mai adaug,

ca și cum un ghem mi-a scăpat din mâini și se desface: „Mama a murit. Dar și moartă, știu că îi va face plăcere.”.

Vânzătorul își holbează ochii și se îmbujorează ca un adolescent. Un client se îndreaptă spre casă, așa că mă abandonează atât de precipitat că se poticnește și este cât pe-aci să-și piardă echilibrul.

Mai răsfoiesc încă o revistă, ultima. Dar nu dau de pilot. Uite că Valé este absent în semn de protest, ține și el doliu. Ideea asta naivă mă face aproape să surâd. Mă uit la ceas, deși știu că mai am timp. Dacă există o întâlnire la care nu-mi pot permite să întârzii, sigur este aceasta.

Ziua de azi nu e întru nimic specială. Nu e cu adevărat frig, un soare destul de lăptos și cețos își târăște razele, nereușind să alunge umezeala. Nu s-a anunțat ploaie, dar dacă ar ploua, ar cădea doar câțiva stropi, ce n-ar produce o neplăcere notabilă. Nu o să fie nici vânt puternic și nici vreun risc de ninsoare. Nu, nimic romantic, ultragiat de elementele naturii, la funeraliile maică-mii. Mă așteptam să fie așa, netulburat de nimic, conciliant, liniștit, ca și ea. Nu e vorba de un fel de sărbezeală, ci de altceva, de un fel de blândețe discretă și agreabilă. O blândețe ce ține drama departe, la distanță.

Dintr-un moment în altul, vor închide sicriul. Nu e ușor să-i vezi fața albă, nemișcată, cu obraji prea rozalii. Trăsăturile ei nu mai poartă nicio urmă de părere de rău pentru mine. Mă văd făcând cei patru pași care mă despart de ea. Luând un fir de crin alb din buchetul de pe sicriu și punându-i-l după ureche. O să-i aranjez o grămadă de flori albe în păr, o să iau un trandafir, tot alb, și-o să i-l strecor în colțul gurii, între dinți.

Dar nu înaintez și nu fac niciun început de mișcare. Am comandat un buchet numai de flori albe,

URBIS | We know how

alegând varietățile doar pentru uniformitatea culorii. Florile își pierd contururile una într-alta, într-o masă indistinctă. O grămadă de zăpadă, frumoasă și rece.

Îmi cobor privirile, tocurile pantofilor mi se afundă în pământ. Ciorapii sunt pătați de stropi întunecați, care urcă până sub tivul rochiei. După mai bine de zece zile de ploaie, pământul e plin de apă. Noroiul roade cu nerușinare pielea întoarsă a încălțămintei și marginea pantalonilor călcați cu atâta grijă. Când îmi ridic piciorul, unul după altul, se produce un zgomot un pic jenant, ca de supt.

Tatăl meu vitreg e alături și mânecile paltoanelor aproape că ni se ating. Nu vărsăm nicio singură lacrimă... niciunul. Amândoi avem obrajii uscați, spatele drept. Reținerea de pe fața mea, ca și postura arată cât de bine am fost educată, cum știu să mă stăpânesc. Fac ceea ce ar fi așteptat ea de la mine să fac. Să rămân impasibilă, să nu las sentimentele să dea năvală, ceea ce m-ar conduce, poate, la a mânca acum o floare sau la a mă arunca în noroi. Fiindcă nu asta ar trebui făcut în ziua în care-ți îngropi mama? Să te arunci cu capul în noroi, să te mozolești urlând de disperare?

Tot nu m-am mișcat. Nu voi face niciun gest necugetat. Nu reușesc nici măcar să plâng. În familia noastră nu ne pierdem în suferințe demonstrative. Au închis, în sfârșit, sicriul.

Ada este și ea prezentă, retrasă mai la o parte. Pe un pătrățel de gazon ceva mai puțin inundat decât restul. Numai Ada nu are, ca toată lumea, pantofi eleganți stricați de noroi, ea poartă o pereche de bascheți, ciudat de curați. E îmbrăcată cu un costum bărbătesc cam lărguț, iar în jurul gâtului și-a înfășurat o cravată ca o eșarfă. Chiar așa împopoțonată, tot are stil, un șarm nebun.

Până și cei patru câini ai ei au câte o panglică neagră legată de gât cu un trandafir dedesubt. Culcați la picioarele stăpânei, sunt neobișnuit de liniștiți,

solemni. În afară de Coly, care dă din coadă și trage de capătul lesei.

Îi fac semn Adei că îi poate da drumul. Câinele vine zbughind spre mine, mă aplec și-l mângâi pe cap. Arborează culori noi, turcoaz pe labe și oranj pe corp. Culoarea de la cap e mai greu de identificat, ceva roz-verzui. Surprind priviri oripilate adresate câinelui vopsit îngrozitor de inadecvat. Observ acum și literele negre de pe spatele lui: R.I.P.

Ochii mi se umezesc pentru prima oară de la începutul ceremoniei. Ridic privirile spre Ada. Îmi face cu ochiul fără să zâmbească. Îi scot lui Coly trandafirul roșu de la gât, culoare de pasiune lacomă, culoare de dansatoare de cabaret. Ce îndrăzneli mai poate avea și Ada asta!

Rămân cu floarea în mână până la sfârșitul ceremoniei, incapabilă să-i acord un alt rol decât acela de a sta agățată de mănușa mea din țesătură fină.

Noroiul mă urmărește până la mine acasă. Deschid ușa și pătrund în salon. Matt e înăuntru, își îndreaptă ochii spre picioarele mele.

– Nu te descalți?

Nu e o întrebare, ci un reproș.

– Unde erai?, îl întreb cu agresivitate.

– Ai murdărit tot, zice, ca și cum nu auzise întrebarea, preocupat numai de starea de curățenie a apartamentului meu.

– Te așteptam la înmormântare.

– Îmi pare rău, zice el, detest înmormântările. Mă întorc pe dos, îmi dau arsuri în burtă. Se strâmbă îngrețoșat. Dar tu ai suportat?

– Aveam nevoie ca tu să fii acolo, înțelegi? Chiar aveam nevoie...

– Nu sunt sigur că-ți pot oferi tot timpul ceea ce-ți dorești, mă întrerupe el.

– Aștept prea mult de la tine?, spun eu uimită.

LIBRIS | We know books

– Da, Vivian. Exigențele tale sunt prea mari.

– Prea? Acum chiar am explodat cu furie. E un lucru prea mare că te aștept la înmormântarea mamei mele!

El suspină zgomotos.

– Era Ada acolo, ea...

Când pronunță numele Adei observ o schimbarea la Mattieu. Poate că am vrut să-i simt iritarea profundă. E o competiție pe care o provoc pentru a-l răni sau a-l atinge cumva. Dar înțeleg că nu reușesc să-l clintesc.

– Bun, scuze, da? Mătură aerul cu mâna, ușor dezolat. Nu ești singura care are probleme... Tu mereu simți nevoia să te pui pe tine în centru. Dar te-ai gândit prin ce trec și eu dacă mă duc la o înmormântare?

Rămân fără grai.

– Păi nu răspunzi, fiindcă nici măcar nu te-ai gândit. Nu ți-a trecut prin cap că asta mi-ar pune vreo problemă.

– Dar despre ce vorbești, omule?

Își ia un aer disprețuitor, distant, e rănit și nu se jenează s-o arate.

- Las-o baltă! Oricum, nu ai putea înțelege, ești atât de ego-centrată!

Până la urmă o să-l rog să-mi vorbească. După care mă voi scuza. Că mi-am permis să-i fac un reproș. Numai că de astă dată mă simt cumva în afară. Sunt spectatoare la o scenă din viața mea. Asist, cuprinsă de o uimire ce începe să scadă, la un proces repetat de nenumărate ori. Văd cum Mattieu scapă mereu cu fața curată. Îl văd cum mă culpabilizează ca să nu se pună pe el în discuție, îl văd cum pompează toată lumina, ca să rămână el, constant, în centru.

Și atunci, parcă și el este brusc conștient. Așa că mă atacă.

– Cum e și cu mâna ta... o întreagă poveste...

– Termină cu asta!

Se oprește la timp.

– Bun. Eu ies, zice fără să mă privească.

Și pleacă trântind ușa. Mattieu. Atât de regulat și uniform dezamăgitor. Cu cât am mai multă nevoie de el, cu atât el o șterge mai rapid. Punând pe tapet povestea cu mâna mea alege cel mai bun mijloc de a precipita ruptura.

Se fac curând doi ani de când suntem împreună. Mai bine zis, de când *ieșim* împreună. Ieșim, ne conformăm exteriorului, ne expunem relația în locuri publice sau la prieteni. Nu trăim împreună, ci fiecare în apartamentul lui. Chiar dacă ar fi loc berechet pentru amândoi la Mattieu. A recuperat apartamentul părinților și chiria e rușinos de mică. Al meu, doar de două camere, mă costă dublu. Ar fi nedrept să spun că e numai vina lui. În jurul nostru puține cupluri locuiesc împreună. E important ca fiecare să aibă spațiul lui. Și totuși, în ultima vreme stă mai mult pe la mine. Își închiriază apartamentul pe timpul week-end-ului, uneori săptămâni întregi. Face o mulțime de bani, dar nu mi-a propus niciodată să împartă cu mine, dat fiind că îl găzduiesc. I-am făcut observația asta acum câteva zile și ne-am certat. M-a tratat de cupidă fiindcă am îndrăznit să mă îndoiesc de buna lui credință.

Îl cred capabil să nu fi venit la înmormântare ca să se răzbune, dar poate că exagerez. Dinadins, nu-mi dau pantofii jos și mă tolănesc pe canapea. Sunt atentă să nu pun însă picioarele pe covorul bej din lână flocoasă. Iau de pe măsuța joasă revista de decorațiuni interioare pe care o frunzărea, o arunc pe jos și-mi pun picioarele pe ea. Cel puțin nu-mi voi murdări covorul.

Mă cuprinde o oboseală totală, nu mă mai mișc din poziția asta. Mama e moartă și îngropată acum, îmi mai spun înainte de a închide ochii.

LIBRIS | We know books

Aloïse

Munții Jura, 1922

Sparse ghinda cu dinții. Miezul, cu textura lui densă de culoare bej, era foarte apetisant. Mușcă o bucățică și o mestecă încet. O amăreală picantă îi umplu cerul gurii și scuipă de mai multe ori la rând. Se strâmbă, cu gura larg deschisă. Asprimea taninului îi făcea limba rigidă. Desfăcu în două o măceașă și, după ce scoase sâmburii și, mai ales, perii, o supse ca să alunge gustul neplăcut. Aciditatea dulce a fructului îi păru fabuloasă.

Râcâi atent cu unghia interiorul fiecărui fruct și luă în gură cinci măceșe dintr-odată. Îi plăceau cele mai tari, nu prea coapte. Numai că se duceau repede, dintr-un bulgăre plin nu mai rămâneau decât pielea și un strat extrem de subțire de pulpă portocalie. Trebuia să adune multe ca să simtă că mănâncă ceva.

Își cântări sacul, erau destule măceșe. Éveline o să le pună la foc ca să fie mai bune. Se pregătea să mai despice un fruct, dar până la urmă îi dădu drumul în sac. Soră-sa o să se bucure când îl va găsi în mijlocul ghindei.

Se ridică și se scutură ca să alunge frigul. Trase aer adânc pe nas, mirosea a zăpadă, uscată și tăioasă. Scoase abur pe gură și o luă la picior. Găsi ușor tufișul mărăcinos cu bobițele albăstrii agățate de tulpini. Din cauza mărăcinilor mari, păsările nu reușeau să ajungă la fructe. Încercase să le doboare ea cu un băț, dar fructele rămâneau agățate de spini.

Nu se mai codi mult, îi era foame. Își vârî mâna printre spini. Și culese cât putu să cuprindă în palme. Pielea de pe mâini și brațe era acum plină de zgârieturi, dar nu-i păsa. Își apropie fața de palmele pline și își frecă ușor nasul de bobițele moi, acoperite de o fină peliculă pufoasă. Apoi deschise gura și mușcă din grămadă.

Se bătu cu palma peste burtă și pe piept, satisfăcută. Trebuia să meargă acum la râu să se spele pe față dacă nu voia s-o certe Éveline. Dar, mai înainte, trebuie să vadă capcanele.

De departe, observă ceva în neregulă. Se apropie cu luare-aminte. De dinții metalici nu era agățată decât o labă. Începu să respire sacadat. După mărimea unghiilor, animalul era cu siguranță enorm. Se cutremură înfiorată și începu să sară pe loc ca să-și alunge frica.

Capcanele erau ale lui taică-su. Care nu le mai folosea de mult timp. Știa probabil că ea i le luase, dar nu o bătuse pentru că îi aducea piei. De iepuri ori de vulpi, pe care le vindea fără ca ei să-i revină măcar un șfanț. De astă-dată fiara era diferită. Mai mare, mult mai mare. Se și văzu transportând-o pe spinare. O să aducă în gospodărie o piele care va acoperi, în întregime, umerii lui taică-su.

Luă un băț și se sprijini în el ca să-i încerce soliditatea. O jivină rănită este feroce, iar una care a fost capabilă să-și smulgă un vârf de labă nu s-ar da în lături s-o atace.

Se ghemui și rămase la pândă. Nu putea fi prea departe. Urmele lăsate erau umede, strălucitoare, cu stropi roșietici ca de zmeură zdrobită. Pe alocuri tufișurile erau atât de dese că păreau un zid de

IBRIS We know books

nepătruns, dar ea știa să se strecoare prin spațiile mici, cum făcuse și animalul.

Își reținu respirația ca să asculte. Dacă ar avea un miros ca cel de animal ar vedea frica imprimată pe fiecare piatră, lemn sau mușchi pe unde trece. Emanațiile ce se depuneau pe pământul uscat, întărit, pe care-l spărgea în încercarea ei de a merge fără zgomot.

Auzi un țipăt, un stol de păsări se răspândi croncănind. Urmă alt țipăt și atunci o luă la fugă.

Pe un trunchi de copac erau zgârieturi și urme de sânge. Animalul încercase să urce fără să reușească. Pe jos erau excremente, dâre provocate de stres. Le scormoni cu vârful bățului. Oase, peri, pene și câteva seminte. Trase adânc aer în piept, bombându-l exagerat. Era cu siguranță un jder. Respiră, nu, nu, era un bursuc. Nu punea niciodată capcane aproape de vizuina lor.

Plecă mai departe, cu corpul și mai aplecat. Știa să fie răbdătoare. Și prudentă. Să pară liniștită chiar când agitația interioară era la culme. Gândul o duse iar la taică-său, la clipa când îi va da pielea de animal. Poate că-și va întoarce, în sfârșit, ochii spre ea?

Nu prea departe, la liziera pădurii, dădu peste jivină. Stătea nemișcată, încolăcită lângă un trunchi de copac doborât. Părea mai mică decât și-o imaginase ea. Animalul nu se ridica de la pământ. Lăsă bățul din mână și-și scoase praștia în care puse o piatră. Animalele știau să se prefacă pentru a se proteja. Se gândi la cicatricea mare de pe glezna ei. De la o mușcătură de vulpe care făcuse pe moarta înainte de a-și înfige colții și de-a o lua la sănătoasa. Când s-a întors acasă trăgându-și piciorul, șchiopătând mai rău ca de obicei, a încercat să-și ascundă rana. Dar nimic nu îi scăpa Évelinei, care o bruftuluise cu o ploaie de reproșuri: „Dacă te-ai lăsat mușcată, înseamnă că ești mai proastă decât credeam!”.

De-atunci își zicea, de fiecare dată când se ducea să-și adune cursele: și eu sunt feroce, și eu pot mușca, zgâria, mă pot apăra cu lovituri de pumni și de picioare. Asta îi alunga frica chiar dacă, atunci când se apropia de un animal, junghiurile la gleznă îi accentuau șchiopătatul.

Înaintă doi pași, iar jderul țâșni în sus. Avea părul strălucitor, negru maroniu cu reflexii roșietice. Gâfâia, cu limba atârnându-i afară din gură. Încercând să nu se uite la laba animalului, Aloïse ridică praștia ochindu-i capul. Se pricepea, amețise și omorâse iepuri, vulpi și-atâtea cârtițe în acest fel. Nu o speria pe ea un jder. Totuși tremura. Ba tremura atât de tare că nu putea ochi de la distanța aceea. Își impuse să înainteze. Jderul se ridică pe picioarele din spate și începu să sâsâie. Pieptul cu peri albi era plin de sânge. Laba ciungă pe care-o ridicase amenințător era monstruoasă. Aloïse lăsă praștia jos. Vederea i se încețoșa, își încreți obrazul ca să vadă mai bine. Nu trebuia să piardă din ochi capul animalului. Dar privirea îi era atrasă de laba zdrobită. Mâinile îi tremurau mereu și încercă să le strângă ca să poată apuca praștia. Trase cu o piatră care ateriză la un metru de țintă. Cu o rapiditate care-o luă prin surprindere, jderul sări peste trunchiul doborât și o luă la fugă șchiopătând.

Aloïse porni pe urmele lui și îl auzi gemând ca o femeie. Jivina ieși de sub adăpostul copacilor și înaintă prin pajiște. Acum mergea mai încet, târându-se. Aloïse ochi din nou cu praștia și îi atinse coada. Jderul tresări și-și întoarse capul, avea botul tivit de o spumă albă și groasă. Începu să sâsâie din nou, dădu să se ridice, dar căzu pe labe. Era la capătul forțelor. Își ridică capul și o fixă pe Aloïse. Ochii mici, de obicei sfredelitori și scânteietori, începeau să se încețoșeze. Sufla rar și își plecă botul. Aloïse își simțea pieptul ridicându-se și coborând dureros, în vreme ce dinții îi clănțăneau. Se apropie mai mult, cu praștia pregătită.